

ODPOVĚDNOST STÁTU ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU KRIZOVÝMI OPATŘENÍMI

Usnesením vlády ČR ze dne 12. 3. 2020 č. 194 byl v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky vyhlášen nouzový stav pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky, a to na dobu od 14.00 hodin dne 12. 3. 2020 na dobu 30 dnů. Na tomto základě vláda dle krizového zákona č. 240/2000 Sb. vydává příslušná usnesení o provedení krizových opatření. Řada těchto opatření má negativní dopad na podnikatelskou činnost řady subjektů a působí jim četné škody.

Lze se domáhat náhrady těchto škod?

Podle § 36 krizového zákona platí, že *stát je povinen nahradit škodu způsobenou právními a fyzickými osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními prováděnými podle tohoto zákona. Této odpovědnosti se může stát zprostit jen tehdy, pokud prokáže, že poškozený si způsobil škodu sám.*

Peněžní náhradu poskytne ten orgán krizového řízení, který nařídil krizové opatření nebo cvičení, při němž anebo v jehož důsledku vznikla škoda či újma. Nárok na náhradu škody s uvedením důvodů uplatňuje právníká nebo fyzická osoba písemně u příslušného orgánu krizového řízení do 6 měsíců od doby, kdy se o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká. Orgán krizového řízení může v případech hodných zvláštního zřetele přiznat náhradu škody i po uplynutí termínu k podání žádosti nebo i bez podání žádosti, ale nejdéle do 5 let od vzniku škody. Náhrada škody se neposkytuje právními a fyzickými osobám, které zavinily vznik škodné události.

Odpovědnost státu dle krizového zákona je odpovědností objektivní a pro její uplatnění je nutné prokázat splnění následujících třech podmínek:

- provedení krizového opatření,
- vznik škody,
- příčinná souvislost mezi vznikem škody a krizovým opatřením.

V návaznosti na uvedené považujeme za podstatné, aby poškození podnikatelé byli schopni uplatnit nárok na náhradu škody včas, tj. nejpozději do 6 měsíců od okamžiku, kdy se o škodě dozvěděli. Odpovědnou osobou bude Česká republika, kterou bude zastupovat příslušný orgán. V případě opatření nařízených vládou bude tímto orgánem Úřad vlády ČR; u opatření nařízených jednotlivými ministerstvy bude příslušné toto ministerstvo. Pro případ uplatňování těchto škod vůči státu lze doporučit již nyní pečlivou dokumentaci těchto škod a jejich vyčíslení.

Náhrady mezd zaměstnanců

Vláda na svém zasedání dne 19. 3. 2020 projednala plán, jak zachránit zaměstnanost v době koronaviru a usnesla se, že stát proplatí 80 % náhrady mzdy zaměstnancům, kteří nepracují z důvodu omezení činnosti zaměstnavatele a proplatí 60 % náhrady mzdy zaměstnancům, kteří jsou v karanténě.

Jaroslav Kadlec
advokát

Kontakty:
e-mail: kadlec@skplegal.cz
tel. č. 777 567 997

V Táboře dne 19. 3. 2020